

PUISTO- JA KATUSUUNNITELMIEN SELOSTUS

VAASANPUISTIKKO, Pengerpolku ja Vaasanpolku –
SUUNNITELMASELOSTUS

Kohteiden nimet:	VAASANPUISTIKKO, Pengerpolku, VAASANPOLKU	Piirustus nro:t:	VIO 6244/1, KAO 31804, KAO 31803
Selostuksen laati:	Tomas Palmgren Projektipäällikkö	pvm:	29.4.2022
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	29.4.2022
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	pp.kk.2022

Kohde

Suunnittelualueena on Alppiharjun (12.) kaupunginosassa sijaitseva Vaasanpuistikko (VIO 6244) sekä sitä reunustavat Pengerpolku (KAO 31804) ja Vaasanpolku (KAO 31803). Asemakaavassa Vaasanpuistikko on puistoaluetta P ja Pengerpolku ja Vaasanpolku katualuetta. Puisto- ja katualueet muodostavat nykytilanteessa yhtenäisen aukiotilan ja käsitellään tässä suunnitelmassa kokonaisuutena.

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Vaasankatuun ja Kinaporinkatuun, etelässä Helsinginkatuun ja itä- ja länsipuolilla kerrostalokortteleihin, joissa on sekä asuin- että liiketilaa. Suunnittelualue on laajuudeltaan noin 2340 m². Osa suunnittelualueesta sijaitsee kansirakenteen päällä; aukion alapuolella sijaitsee Sörnäisten metroasema.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Vaasanpuistikko reunustavine polkuineen on keskeinen kaupunkiaukio, joka sijaitsee liikenteellisesti tärkeässä solmukohdassa. Aukio sijaitsee vilkkaan Helsinginkadun varressa, lähellä Sörnäisten Kurvia, ja se on hyvin tavoitettavissa metrolla, raitiovaunulla, bussilla, jalan ja pyörällä. Aukiolla sijaitsee Sörnäisten metroaseman pääsisäänkäynti. Aukion poikki kulkee toissijainen pyöräyhteys.

Suunnitelma-alue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, *Helsingin empire-keskustaan ja kivikaupunkiin*. Viheraluesuunnitelmassa 2007 Vaasanpuistikko on määritelty ”*historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäväksi aukioksi*”. Kohteen ympärillä sijaitsee asemakaavalla suojeltuja rakennuksia, Vaasanpolku 3 (sr-2) ja Kinaporinkatu 2 (sr-2), jotka on rakennettu 1900-luvun alkuvuosina. Myös Helsinginkatu 2a (sr-2) on suojeltu.

Aukio on kehittynyt ympäristönsä mukana 1900-luvun alusta lähtien. 1940-luvulta 1970-luvulle tilan keskellä sijaitseva kolmionmuotoinen huoltoasemarakennus. Rakennusta ja puistikkoa ympäröivät kadut 1980-luvulle saakka. 1984 Helsingin metro avattiin ja uuden metroaseman ympäristö rakennettiin nykyiseen asuunsa. Kohteeseen ei ole tehty laajempia kunnostustoimia tämän jälkeen.

PUISTO- JA KATUSUUNNITELMIEN SELOSTUS

Viime vuosina vaatimattomaan kuntoon pääsnyttä ulkoasua on pyritty elävöittämään; vuonna 2017 aukion pintaan tehtiin värikäs katumaalaus yhteisöllisenä taideteoksena.

Aukion yleisilme on kulunut ja alue koetaan epäsiistiksi ja turvattomaksi. Tällä hetkellä puistikko ei ole käytössä, sillä alue on metroaseman peruskorjauksen urakka-alue. Urakassa aseman kansirakenne kunnostetaan kauttaaltaan, jolloin pääosa aukiota kaivetaan auki. Tämän jälkeen tavoitteena on rakentaa puistikko ja kadut uudelleen entistä laadukkaampana.

Suunnittelun tavoitteena on parantaa puistikon ja polkujen kaupunkikuvallista ilmettä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Alueen rakenteita, välineitä, kasvillisuutta ja pintamateriaaleja uusitaan. Toteutuksessa pyritään korkeaan kaupunkikuvalliseen laatu tasoon, kuten pyrittiin myös puistikon alkuperäisessä Lars Liljeforsin suunnitelmassa.

Suunnitelman sisältö

Vaasanpuistikko, Pengerpolku ja Vaasanpolku käsitellään suunnitelmassa yhtenä kokonaisuutena. Aukio kivetään kauttaaltaan ja kiveys ulotetaan reunustavien rakennusten seinästä seinään, mukaan lukien reuna-alueiden jalankulku ja Pengerpolun pyörätie.

Kiveysaihe on suunniteltu tunnistettavaksi, mutta rauhalliseksi. Kiveys tehdään luonnonkivistä. Monivärisessä kiveyksessä käytetään lämpimän sävyisiä kivilajeja, jotka toistavat ympäristön rakennusten vaaleaa ja kellertävää sävy maailmaa. Kiveysaiheen kehämäinen pohja luo selkeän tilan tapahtumille. Avoin kiveysalue mahdollistaa myös terassit sekä erilaiset liikkuvat myyntipisteet.

Aukiolla sijaitsevat tammet on istutettu 1980-luvulla tiiviisti, ja ne tarvitsevat lisätilaa kasvaakseen täyteen mittaansa elinvoimaisina. Puustoa harvennetaan siten, että tammet pääsevät kasvamaan lajityypilliseen tapaan kookkaiksi ja näyttäväksi yksilöiksi. Poistettavien puiden valinnassa on käytetty puuasiantuntijan arviota.

Säilyvien puiden ympärille tehdään pyöreät istutusalueet pensaista ja perennoista. Istutukset vehreyttävät kivistä aukiota ja luovat puistomaista tunnelmaa etenkin puistikon pohjoispäättyyn. Näiden lisäksi aukiolle sijoitetaan muutama pienpuu suuriin istutusruukkuihin. Istutusruukut sijoitetaan Helsinginkadun kulmiin, joihin ei kansirakenteen vuoksi voida istuttaa maavaraisia puita.

Puistikon kalustus pidetään minimissä. Pyörätelineet sijoitetaan istutusalueiden ympärille kaareen, jolloin ne eivät estä kulkua puiden välistä. Roska-astioina käytetään aurinkoenergialla toimivia puristavia älyroska-astioita.

Vaasanpuistikkoon sijoitetaan Helsingin taidemuseo HAM:n kokoelmaan tuleva, kaupungin prosenttiperiaatteella tilattu taideteos. Teos on usean veistoksen sarja. Suunnitelmapiirustuksessa ja havainnekuvassa veistosten hahmot ja sijainnit ovat viitteellisiä.

Valaistus

Puistikon ja polkujen valaistus toteutetaan ympäröiviin rakennuksiin ja tolppaan kiinnitettävillä vaijerivalaisimilla.

Esteettömyys

Metroaseman sisäänkäyntialueet suunnitellaan esteettömyyden erikoistasoon. Muu puistikko ja polut suunnitellaan esteettömyyden perustasaan.

PUISTO- JA KATUSUUNNITELMIEN SELOSTUS

Hoitoluokat

Puistikon nykyinen hoitoluokka on A2. Pengerpolun ylläpitoluokka on K3 ja Vaasanpolun K2. Puistoa ja katuja hoidetaan jatkossakin näiden kunnossapitoluokkien mukaan.